

Remissutlåtande / grannhörande för organisationer

Ärendenummer	240520-SB-BYGGREMISS-GP53
Inskickat	2024-05-20 09:46

Inloggning

Organisationsnummer	16559066-7589
Ange kundnummer	3000

Vald remiss

Diarienummer	B 2024-000473
Beskrivning	Bygglov för tillbyggnad av skola
Fyll i din e-post	hanna.gustavsson@nvoa.se
Kopia skickas till:	Nacka vatten - avfall
	avfall@nvoa.se
Företag	Nacka Vatten och Avfall AB (AVFALLS - REMISS)
Organisationsnummer	16559066-7589
Fastighetsbeteckning	SICKLAÖN 83:22
Svara senast	2024-05-23

Anmärkning eller Ingen anmärkning

Invändningar	Anmärkning
--------------	------------

Det framgår av verksamhetsbeskrivningen att den ska öka från ca 630 elever till 1000 elever. Vilken typ av avfall förväntas genereras inom den nya tillbyggnaden och hur mycket? Från den 1 januari 2024 är det obligatoriskt att sortera ut matavfall och kommunen är skyldig att samla in utsorterat matavfall. Nacka kommun har dispens i 2 år för att samordna med annan insamling men det behöver förberedas utrymme att sortera ut matavfall inom fastigheten. Det är också ett lagkrav att den som har förpackningsavfall (papper och kartong, plast, metall, färgat och ofärgat glas, pantflaskor/burkar, trä och övriga förpackningar ska sortera ut detta från annat avfall. Det behöver finnas utrymme och avfallslösning för att sortera detta inom fastigheten. Det framgår inte av dokumenten om avfallshantering om det har tagits hänsyn till kraven om utsortering och hur mycket avfall som förväntas kunna uppstå som ska hanteras i det nya miljörummet (och ev. i det befintliga).

Synpunkter I dokumenten om avfallshantering presenteras två alternativ för hämtning av avfall. Se kommentarer till dessa alternativ nedan:

Alt 1. Då avfall från tillbyggnaden ska transporteras till det andra miljörummet ska hämtningsintervallet till det befintliga miljörummet inte behöva utökas. Det framgår inte av handlingarna om vilken tömningsfrekvens som beräknats för. Detta alternativ bygger på en överenskommelse med nuvarande hyresgäst. Vid ett eventuellt byte av hyresgäst i tillbyggnaden behöver de också nyttja befintliga miljörum i andra byggnaden. Viktigt att detta villkor fortsätter oavsett vem som är hyresgäst. Eller bör miljörummet i tillbyggnaden anpassas till att kunna hantera allt avfall som uppstår i tillbyggnaden samt hämtas därifrån.

Alt 2. Hämtning av avfall från avfallsrummet i den nya tillbyggnaden. Dragavståndet mellan bilen och miljörummet ska inte överstiga 10 m. I situationsplanen framgår inte tänkt angöringsplats för sopbilen.

I Nacka kommuns tekniska handbok finns mer information, om dimensionering och angöringsplats: https://www.nacka.se/4af9bd/globalassets/nackavattenavfall/dokument/overgripande/teknisk-handbok-avfall_webb.pdf

DOLD RemissId	208281
---------------	--------

Invändningar Erinran

Remissutlåtande / grannhörande för organisationer

Ärendenummer 240520-SB-BYGGREMISS-XO30
Inskickat 2024-05-20 16:18

Inloggning

Organisationsnummer 16559066-7589
Ange kundnummer 5000

Vald remiss

Diarienummer B 2024-000473
Beskrivning Bygglov för tillbyggnad av skola
Fyll i din e-post miljo@nvoa.se
Företag Nacka vatten och Avfall AB (VA-remiss inom stadsbyggnadsprojekt)
Organisationsnummer 16559066-7589
Fastighetsbeteckning SICKLAÖN 83:22
Svara senast 2024-05-23

Anmärkning eller Ingen anmärkning

Invändningar Anmärkning

- "Dagvatten PM" föreslår fördröjning av dagvatten sker delvis i husets sedumtak och delvis i planteringsbäddarna för att hantera ett regndjup av 10 mm enligt "Anvisning" (2022-10-12). NVOA skulle vilja nämna att enligt "Anvisning" ska dimensionerande volym kunna inrymmas som en tomvolym ovanpå LOD-lösningen. Detta innebär det ska finnas minst 10 mm "tomt djup" ovanpå sedumtak och planteringsbäddar för att uppnå 10 mms rening/fördröjning. Det saknas redovisningar för utformning av dagvattenåtgärder, t ex, hur avleds vattnet till dagvattenåtgärder (via stuprör/ledning eller ytlig), utjämningsnivå, bräddnivå, dränering, tillgänglig ytlig volym, dimensioner, areor och dämningdjup. NVOA kan därför inte bedöma om 10 mms rening/fördröjning uppfylls.
- Föreslagna rinnvägar och dagvattenhantering redovisas i Figur 5 "Dagvatten PM". Däremot saknas det redovisning av area, reducerad area per delavrinningsområde, och volym vatten motsvarande 10 mm från den reducerade arean som avleds till en viss dagvattenåtgärd (dvs, vilket delavrinningsområde leds till vilken planteringsyta). Det saknas också redovisning kring hur vattnet rinner vidare från dagvattenåtgärder (eller om allt dagvatten ska infiltreras ner). Dessa underlag saknas i bygglovhandlingarna, därför kan NVOA inte bedöma om dagvattenåtgärderna har tillräcklig kapacitet att hantera dagvatten från respektive delavrinningsområde.
- Det nämns i kap 2.3 "Anvisning" at "I Nacka stad och i lokala centrumområden gäller 30 års återkomsttid för trycklinje i markytan. I övriga Nacka kommun gäller generellt 20 års återkomsttid för trycklinje i markytan, med undantag för områden där dagvatten direkt kan avledas till sjöar eller naturmarksområden. Vid beräkningar ska en klimatfaktor på 1,25 användas." I lokala centrumområden gäller dimensionering därmed 30 års återkomsttid. "Dagvatten PM" redovisar dimensionerat flöde för 20 års återkomsttid. Detta stämmer inte överens med hänvisningen i "Anvisning". Dessutom, "Dagvatten PM" visar att dagvattenflöde från fastigheten ökar efter tillbyggnad, däremot redovisas det inte fördröjningsvolym som behövs att hantera ökat dagvattenflöde vid 30 års regn, ist är det rening/fördröjningsvolym för de första 10 mms nederbörd som redovisas i "Dagvatten PM".
- I "Situationsplan" redovisas några stycken stenistor, men de nämns inte i "Dagvatten PM". Stenkistas dimension, utformning (om vattnet infiltreras eller om stenkista har tätbotten), och funktion redovisas inte. Därför kan NVOA inte bedöma syfte och funktion av dessa stenistor.
- Det saknas redovisning om hur skyfallsavledning har säkrats och var vattnet rinner vid fyllda ledningar.
- Det saknas en översiktlig avvattningsplan för tillbyggnad av skolan som redovisar dagvattenledningar,

brunnar och dimension; ev. dräneringsledningar som avvattnar dagvattenlösningar; ev. bräddbrunnar och dess nivåer; ev. brunnar som går direkt på dagvattenledning; ev. förbindelsepunkt som anvisas av NVOA eller enligt överenskommelse med NVOA om detta är hanterat i tidigare skeden.

• Sökande får gärna använda checklisten på Nacka kommuns hemsida som vägledning <https://www.nacka.se/48faba/globalassets/boende-miljo/dokument/bygga/ovriga-dokument/hantering-av-dagvatten-bygglov.pdf>

Zhuojun Li
(zhuojun.li@nvoa.se)
VA-resurs

DOLD	
RemissId	208280

Invändningar Erinran

DELEGATIONSBeslut

2024-05-22

M-2024-1167

§ 2024-729

MSN

Bygglövenheten

Nacka kommun

Remissvar gällande Bygglöven för tillbyggnad av skola på fastigheten SICKLAÖN 83:22 (MARCUSPLATSEN 5A)

Beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutar att lämna yttrande om bygglovsansökan för tillbyggnad av skola.

Beslutet har fattats av enhetschefen för Miljötillsynsenheten på uppdrag av miljö- och stadsbyggnadsnämnden (nämndens delegationsordning punkt G3).

Ärendet

Miljötillsynsenheten har fått tillfälle att yttra sig om bygglovsansökan för tillbyggnad av skola.

Yttrande

Miljötillsynsenheten har inte något att invända mot bygglov under förutsättningar att:

1. De föreslagna åtgärderna av ljudisolering för väggar och glaspartier för att dämpa överskriden ljudnivån vid samtliga våningar i sydost och nordväst om hörnet av kvarteret ska vidtas.
2. Skolgården är bullerexponerad från hög trafiken och verksamheten behöver säkerställa att Naturvårdsverkets riktlinjer uppnås.
3. Anmälan om efterbehandling enligt §28 Förordningen om miljöfarliga verksamhet och hälsoskydd (1998:899) ska lämnas in innan schaktarbete påbörjas.
4. Om det under markarbeten inom området påträffas en förorening ska kommunens miljöenhet genast informeras om det.
5. Föreslagna åtgärder, enligt redovisning, för dagvattenhantering ska utföras.

Resultat och förslag på åtgärder för punkterna 1-4 ska redovisas till Miljötillsynsenheten i Nacka kommun, senast 2 veckor innan startbesked lämnas. Redovisningen skickas till miljoenheten@nacka.se

Buller

Hänsyn ska tas till barnens och ungdomarnas vistelsemiljö. Vid nyplanering/ etablering av skolor och skolgårdar, ska en så god miljö som möjligt eftersträvas och bullerbegränsande åtgärder vidtas.

Effekterna på människors hälsa är beroende på typ av buller, dess styrka och frekvens, variation över tid och tid på dygnet. Det bör beaktas att barn tillbringar en stor del av sin tid i förskola samt skola och att ljudnivån därför är av stor betydelse för barnens hälsa, utveckling och inlärning. Höga bullernivåer kan orsaka negativa effekter på barnens kognitiva utveckling, minne och läsförmåga.

Av rapport daterad den 20 maj 2023 om yttre störningar, framgår att trafikbuller utgör den enskilt största störningen för en skolverksamhet. Av den anledningen är det av stor vikt att utföra de ljudisoleringar som föreskrivs i rapport nr ALJ2301.01 daterad den 24 augusti 2023.

Trafikbuller på gården

Verksamheten ska följa de riktlinjer som anges i Naturvårdsverkets Vägledning om buller från väg- och spårtrafik på skolgårdar, enligt tabell 1.

Riktvärdena är avsedda som utgångspunkt och vägledning för den bedömning enligt miljöbalkens hänsynsregler som ska göras i varje enskilt fall. Dessa riktvärden bör klaras så att ljudmiljön inte blir sämre än vad riktvärdena ger uttryck för. Målet är att uppnå en god ljudmiljö.

Ljudnivån 50 dBA bör alltid uppnås vid så stor del av varje skolas utevistelseyta som möjligt såväl vid nyplanering som vid befintliga verksamheter. Riktvärdet bör så långt möjligt även uppfyllas vid de delar av skolbyggnadens fasader som vetter mot ljudskyddad sida, normalt skolgård och utevistelseytor. För övriga ytor utomhus bör målsättningen vara att klara 55 dBA. Värdena avser ekvivalent ljudnivå för dygn.

Tabell 1. Riktvärden för buller från väg- och spårtrafik vid skolgård.

Del av skolgård	Ekvivalent ljudnivå för dygn (dBA)
Minst 50 procent av skolgårdens yta*	50
Övriga vistelseytor inom skolgården	55

* De ytor där barnen befinner sig mest, exempelvis för lek eller vila.

Även ekvivalenta ljudnivåer i intervallet 50 - 55 dBA kan i många sammanhang vara acceptabelt och utgöra god ljudmiljö på en skolgård. Upplevelsen vid exponering för ljud

kan variera och innebära olika slags påverkan beroende på en rad faktorer, vilket betyder att även lägre nivåer kan upplevas störande. Förekomst av växtlighet, effektiv avskärmning, maskering av buller och icke reflekterande ytor kan bidra till en lägre störningsupplevelse. Övriga vistelseytor bör klara 55 dBA. ***Därför bör bullerdämpande åtgärder, i form av bullerskärmar vid skolgården, genomföras då skolgården är bullerexponerad från hög trafiken.***

Buller inomhus

I Folkhälsomyndighetens allmänna råd (FoHMFS 2014:13) om buller inomhus ges rekommendationer för tillämpningen av 9 kap. 3 § miljöbalken (1998:808) om buller inomhus. Råden gäller för lokaler för undervisning, d.v.s. förskolor och skolor och de bör tillämpas vid bedömningen av om olägenhet för människors hälsa föreligger. Riktvärdet för maximalt ljud inomhus är 45 dBA och för ekvivalent ljud är 30 dBA. Riktvärden för lågfrekvent buller (tersbanden 31,5 – 200 Hz) ska också klaras. Det innebär att:

- Fasadisoleringen ska vara tillräcklig för att buller från vägtrafik inte ska kunna överstiga 30 dBA i kontinuerlig ljudnivå och 45 dBA i maximalnivå inomhus i förkole- och skollokaler där barn och elever vistas stadigvarande. Gällande riktvärden för lågfrekvent buller (i tersbanden 31,5 – 200 Hz) ska också kunna innehållas.
- Buller från fasta installationer så som ventilation ska inte överskrida 30 dBA i kontinuerlig ljudnivå och 45 dBA i maximalnivå inomhus i rum i skolans lokaler där eleverna vistas stadigvarande.

Akustik

Höga ljudnivåer från verksamheten är ett problem på många förskolor och skolor. Lokalen ska utformas så att en bra ljudmiljö uppnås med hänvisning till efterklangstid i alla rum som barnen och eleverna har tillgång till.

Byggbuller

Under byggtiden ska riktvärdena i Naturvårdsverkets allmänna råd om buller från byggplatser (NFS 2004:15) följas.

Dagvatten

Dagvattnet på fastigheten ska tas omhand enligt Nacka kommuns dagvattenstrategi för en hållbar och klimatanpassad dagvattenhantering.

- I första hand ställs krav på att dagvattnet ska infiltreras lokalt (om marken inte är förorenad) före avledning eller anslutning till allmän VA-anläggning.
- I andra hand ställs krav på att dagvattnet ska fördröjas och renas lokalt oavsett om det är på kvartersmark eller allmän mark.

- Reducera andelen hårdgjorda ytor genom tillämpning av gröna värden enligt programmet för markanvändning och anvisningar för dagvattenhantering.

Enligt inkommen redovisning av Dagvatten PM från den 2023-09-24 bör föreliggande förslag om dagvattensystem genomföras.

Förorenad mark

Av uppgifter för fastigheten SICKLAÖN 83:22 framgår tidigare metallindustri med oljor, klorerade lösningsmedel samt en brandövningsplats plus gruvans pistolskyttebana. På den plats bygget planeras har det dock, enligt uppgift, inte funnits någon verksamhet. Det har varit park fram till mitten av 1960- talet samt parkeringsplats sedan 1970- talet.

Vid schaktarbeten bör verksamhetsutövaren vara uppmärksam på förekomst av markföroreningar och om halter av föroreningar påträffas ska detta snarast underrättas till miljöenheten i Nacka kommun.

I miljöteknisk markundersökning för utbyggnad av Sickla Designgymnasium i del av Sicklaön 83:22 har kommit att föroreningar av metaller och enstaka PAH (tjärämnen) påträffats i delar av fyllningsjorden som totalt har en mäktighet på mellan 1 och 2 m.

Luftföroreningar från trafik

Nybyggnadsplats ligger inom god marginal gällande miljö kvalitetsnormer för NO₂.

Lokalisering

Enligt miljöbalkens 2 kap. 6§ ska verksamhetsutövare välja den plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön.

Ärendet har handlagts av Margareta Nilsson och Ayman Naim.

Miljötillsynsenheten

E-signerat, se text i marginal på första sidan

Emma Rosengren
T.f. miljöchef
Miljötillsynsenheten

Information när en skola eller förskola planeras

Lokalisering

Enligt miljöbalken ska verksamhetsutövaren välja den plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön.

Gårdens utformning och storlek

Miljötillsynsenheten anser att Boverkets rekommendationer i vägledningen *Gör plats för barn och unga!* så långt möjligt ska följas när det gäller utformning, storlek och ljudkvalitet på gården. Det är viktigt att det på gården finns bra sol- och skuggförhållanden. Gården bör ligga i direkt anslutning till verksamheten.

Förrådsbyggnader, bil- och cykelparkering samt ytor för lastning och lossning är otillgängliga för barnen och ingår inte i ytan för lek och utevistelse. Enligt Boverkets rekommendationer är ett rimligt mått utifrån antalet barn 30 m² friyta per barn i grundskolan. Den totala friytan bör helst överstiga 3 000 m².

Vid nybyggnation av förskolor bör det finnas minst en toalett per 15 barn och det ska dessutom finnas en separat personaltoalett. I skolor med undervisningssalar bör det finnas minst en toalett per 15 elever samt separat personaltoalett.

Ventilation

Luften i en lokal förorenas kontinuerligt av människor, byggmaterial, inredning med mera. Dålig ventilation kan ge upphov till bland annat allergiska besvär, huvudvärk, trötthet, klåda och irritationer i ögon och luftvägar. Ventilationsanläggningen i en byggnad ska transportera bort partiklar och andra föroreningar i inomhusluften.

Ventilationen ska ha fläktstyrd till- och frånluft med ett uteluftsflöde på minst 7 l/s (liter per sekund) per person samt ett tillägg på minst 0,35 l/s per kvadratmeter golvyta i de rum som barn och elever vistas i stadigvarande. Se Folkhälsomyndighetens allmänna råd om ventilation (FoHMFS 2014:18).

I idrottshallar bör luftflödet vara minst 7 liter/sekund och person + 0,35 liter/sekund m² golvarea och 30 personer per 100 m². Detta ger ett uteluftsflöde om minst 10 liter/sekund och person, gärna 15 liter/sekund och person i idrottshallar. Se Boverkets byggvägledning, ventilation.

Antalet personer som vistas i varje rum ska anpassas till vilka luftflöden ventilationen är konstruerad för och framför allt den mängd luft som ventilationen i praktiken levererar.

Uppgifter om hur många personer som kan vistas i varje rum ska finnas i en planritning så att förskolan kan använda sig av uppgifterna i planeringen av verksamheten. Se Miljötillsynsenhetens vägledning *Egenkontroll för hälsa och miljö – så funkar det*.

Dagsljus

Rum där människor vistas mer än tillfälligt ska ha god tillgång till direkt dagsljus.

Materialval

Barn är mer känsliga för kemikalier än vuxna. Det beror bland annat på att barns kroppar inte är färdigutvecklade. Barn ska fortsätta utveckla viktiga organsystem som hjärna, immunförsvar och hormonsystem fram till vuxen ålder. Under vissa utvecklingsfaser kan det vara extra sårbart för kemikalieexponering och vissa kemikalier kan störa den viktiga utvecklingen.

Vid nyproduktion av förskolor och skolor bör direktiven för Miljöbyggnad enligt Sweden Green Building Council följas, nivåerna silver och guld. För ombyggnad och renovering använd godkända material enligt Sunda Hus, BASTA-registret eller Byggvarubedömningen.

Inredningsmaterial och ytskikt ska ha så liten hälso- och miljöpåverkan som möjligt. Vid val av material bör i första hand lågemitterande material användas. PVC-golv med ftalater och andra mjukgörare med hormonstörande egenskaper ska inte finnas i de rum där eleverna vistas stadigvarande. I barnens samlingsrum och klassrum rekommenderas golvmaterial som linoleum och trä. Lokalen ska utformas och inredas så att städning underlättas.

Utomhus bör naturliga underlag användas så som gräs, grus, sand och bark. För träkonstruktioner som barnen är i kontakt med undvik tryckimpregnerat trä och använd istället alternativ som olje-, värme och kiselbehandlat trä, kärnvirke eller en tåligare träsort.

Se Miljötillsynsenhetens vägledning *Vägen till en giftfri förskola och skola – Så gör du* med tillhörande checklista.

Radon

Det är särskilt viktigt att undvika radon i förskolor, skolor och andra lokaler där barn och unga vistas. En radonmätning ska göras om det är en ny förskola eller skola och om en fastighet har byggts om. Det finns särskilda råd från Folkhälsomyndigheten och instruktioner om mätningar i förskolor och skolor. I skolor gäller 200 Bq/ m³ för att skydda eleverna. Arbetsmiljöverket har *Metodbeskrivning för mätning av radon på arbetsplatser* och *Kompletterande vägledning till metodbeskrivning för radonmätningar i skolor och förskolor*.

Anmälan av hälsoskyddsverksamhet

Senast sex veckor innan en skola eller förskola startar ska verksamheten anmälas till Miljötillsynsenheten.

Anmälan av livsmedelsverksamhet

Senast två veckor innan en livsmedelsanläggning tas i bruk ska en anmälan om registrering göras till Miljötillsynsenheten.

Anmälan av köldmedia

Senast sex veckor innan installation av köldmedia motsvarande minst 14 ton CO₂e (koldioxidekvivalenter) ska Miljötillsynsenheten informeras.

2024-05-24

1 (1)

**DELEGATIONSBESLUT
REMISSYTTRANDE**

Dnr: 2024/00147

Dnr: B2024-000473

Bygglovsenheten

**Bygglov för tillbyggnad av skola på fastigheten
SICKLAÖN 83:22 (MARCUSPLATSEN 5A)****Beslut****Cykelparkering**

Enligt handlingarna planeras 28 cykelparkeringsplatser, antalet platser bedöms att vara lågt beräknat för 370 nya elever. Sökande behöver redovisa även platser för mopeder.

Övrigt/trafiksäkerhet

Den breddade övergångstället enligt sökandes handlingar delvis hamnar där garagets in- och utfartsramp ansluter till Experimentgatan, detta kan varar olämpligt med hänsyn till trafiksäkerhet.

Detta beslut fattas med stöd av punkten 3 i Natur- och trafiknämndens delegationsordning.

Mahmood Mohammadi

Elisabet Rosell

Trafikplanerare
TrafikenhetenKommunekolog
Enheten offentlig utemiljö

Remissutlåtande / grannhörande för organisationer

Ärendenummer	240528-SB-BYGGREMISS-ED96
Inskickat	2024-05-28 18:33

Inloggning

Organisationsnummer	16212000-0167
Ange kundnummer	1003

Vald remiss

Diarienummer	B 2024-000473
Beskrivning	Bygglov för tillbyggnad av skola
Fyll i din e-post	anders.nordenskiold@nacka.se
Företag	Nacka Kommun (Planenheten) Remiss
Organisationsnummer	16212000-0167
Fastighetsbeteckning	SICKLAÖN 83:22
Svara senast	2024-05-28

Anmärkning eller Ingen anmärkning

Invändningar	Anmärkning
	<p>Bygglovet innehåller förslag på byggnation intill Markusplatsen som är en central mötesplats i Sickla och ett offentligt rum som är viktig för hela Nacka stad. Samtidigt föreslås utbyggnaden i en viktig kulturmiljö som kommer att utvecklas till några av Nackas mest centrala stadskvarter.</p>
Synpunkter	<p>Det skulle därför vara positivt om entrén som vetter mot Markusplatsen i norr annonserades tydligare eftersom skolbyggnaden också utgör en viktig publik funktion. Vidare bör skolans mer publika funktioner som cafeteria, uppehållsutrymmen etc placeras i bottenvåning mot norr för att bidra till trygghet och i möjligaste mån bidra till att levandegöra Markusplatsen utanför.</p> <p>En sammanhållen och genomtänkt gestaltning är viktig utifrån kulturmiljön och den planerade stadsutvecklingen. Träfasaden som föreslås bör ha en beständig varmbrun ton som fungerar med tegelarkitekturen. Går det att säkerställa att den inte grånar?</p>
DOLD RemissId	208284
Invändningar	Erinran